

Ouderen en jeugd, dat doet deugd!

De vierdejaarsleerlingen van de opleiding logistiek assistent aan VTS BUSO Sint-Niklaas lopen elke maandag stage in een rusthuis. Vorig jaar won de school met dit initiatief een Johh Trofee van Ziekenzorg CM. Dat die onderscheiding meer dan verdiend is, konden we met eigen ogen vaststellen op de stageplaats van de leerlingen. Dit jaar is dat woonzorgcentrum De Spoele in Sint-Niklaas.

Een maandagmorgen in Sint-Niklaas. De Spoele is een van de woonzorgcentra van het plaatselijke OCMW. Op de vierde verdieping zijn de leerlingen van VTS BUSO Sint-Niklaas al druk in de weer. Hun leerkracht Els wacht ons op. "Misschien eerst een woordje uitleg over de school geven," stelt Els voor. "VTS staat voor 'Vrije Technische Scholen', BUSO voor 'Buitengewoon Secundair Onderwijs'. In het eerste jaar ontdekken de leerlingen hun eigen mogelijkheden en belangstelling voor een bepaald beroep. Ze kiezen tussen blad (kennismaking met vakken die aanleunen bij de zachte sector, o.a. logistiek en koken) en steen (kennismaking met vakken uit de harde sector, o.a. hout en bouw). Vanaf het tweede jaar volgen de leerlingen een van de acht beroepsopleidingen. Stages vormen een belangrijk onderdeel van de opleiding 'logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen'. De praktijk is nu eenmaal de beste plaats om technieken en vaardigheden aan te leren."

● Alles in het echt

Terwijl Els ons te woord staat, geeft ze tussendoor instructies aan Daphne en Asiye, die in de kamers het ontbijt afruimen. "In het begin van het schooljaar was ik een beetje bang," vertrouwt Asiye ons toe. "De mensen op deze verdieping hebben dementie. Ik wist eerst niet goed hoe ik met hen moest praten. Gelukkig speelden we in de klas op voorhand rollenspellen om dat te leren."

"We komen hier elke maandag," vult Daphne aan. "Het duurde een tijdje voor ik alle bewoners kende, maar sinds de kerstvakantie ken ik ze allemaal bij naam. Sommigen herkennen ons, anderen niet." Wat ze het fijnst vinden aan deze opleiding? "Met de bewoners omgaan en voor hen zorgen," antwoorden Daphne en Asiye in koor.

We volgen Els naar een andere kamer, waar Chaudia en Catharina een bed opmaken. "We doen dat ook in de praktijklessen op school," vertelt Catharina, "maar

Asiye sorteert de vele kopjes en bordjes.

Juf Els toont haar leerlingen hoe ze het best het steeklaken leggen.

Chaudia zoekt contact met een bewoonster.

Catharina vervoeft de turnles.

Daphne helpt de bewoners van de derde verdieping om pannenkoekendeeg te maken.

Melissa leerde hoe ze het sanitair kan doen blinken.

daar is het alleen om te oefenen, hier is het voor echt, dat is veel leuker." Els vraagt of Chaudia en Catharina aan het glijzeil en het steeklaken hebben gedacht. "Dat zijn vaktermen waarmee de leerlingen hier vertrouwd raken," legt Els uit. Als het bed piekfijn is opgemaakt, praat Chaudia nog even met de bewoonster van de kamer. "Maria zorgt voor haar pop alsof het haar kindje is," vertelt Chaudia. "Die pop is echt heel belangrijk voor haar."

Bijna alle bedden zijn opgemaakt, Catharina schuift door naar de leefruimte waar enkele bewoners turnles krijgen van de animatieverantwoordelijke. "De communicatie met de bewoners vind ik het moeilijkste," geeft Catharina aan. "Soms weet ik niet goed wat iemand bedoelt. Dan moet je een beetje raden, maar je ziet meestal snel aan de reactie van de bewoner of je goed hebt geraden of niet."

"Sociale vaardigheden zijn heel belangrijk in dit beroep," onderstreept Els. "Net daarom laten we onze leerlingen actief deelnemen aan de animatieactiviteiten. Animatie hoort strikt genomen niet tot het takenpakket van een logistiek assistent, maar het is een goede manier om te leren omgaan met de bewoners, medewerkers en vrijwilligers van het woonzorgcentrum."

● Pannenkoekendeeg met spuitwater

De logistiek assistenten in opleiding worden meestal op de vierde verdieping ingezet. Vandaag krijgen Daphne en Babdete ook een taak op de derde verdieping. "We eten deze namiddag pannenkoeken," verkapt Els. "We kunnen het deeg niet met de bewoners van de vierde verdieping maken omdat dit voor hen te moeilijk is. De bewoners van de derde verdieping kunnen wel een handje toesteken."

De animatieverantwoordelijke van de derde verdieping leidt alles in goede banen. "Zitten alle ingredi-

enten erin?" vraagt ze aan de keukenprinsessen van dienst. "Zouden we niet wat spuitwater toevoegen om het deeg luchtig te maken?" oppert een bewoonster. "Spuitwater? Waarom geen trappist," werpt iemand anders op. "Dan eet ik straks zeker van die pannenkoeken," schatert Philomène. Nadat Daphne een bewoonster geholpen heeft om het deeg te roeren, zet ze samen met Babdete kopjes en onderkopjes op de kar en legt er lepeltjes bij. Het aftellen voor het pannenkoekenfestijn kan beginnen.

● Inwijding in de hoteldienst

Terug naar de vierde verdieping, waar Melissa vandaag in team werkt met Sandra van de poetsdienst. "Schrijf maar de hoteldienst hoor," knipoogt Sandra. "Elke leerling helpt drie maandagen na elkaar mee in het onderhoud. Ik geef uitleg over de taken en de producten en zeg waarop de leerlingen moeten letten als ze de kamer verlaten. De eerste maandag moet ik heel veel uitleggen en herhalen, maar ik vind dat helemaal niet erg. Stap voor stap leren de leerlingen wat ze allemaal moeten doen."

Tervijl Sandra de kamer stoft, poetst Melissa het sanitair. "Sandra heeft me vorige week getoond hoe ik de lavabo, het toilet en de douche moet schoonmaken, nu mag ik dat alleen doen. Sandra is in de buurt, als ik iets niet goed meer weet, kan ik het gewoon gaan vragen."

Het is iets na elfen. De leerlingen en hun twee leerkrachten trekken zich even terug in de zithoek op de vierde verdieping. Ze genieten zichtbaar van hun kopje koffie, kom soep of frisdrank. "Voor onze benen en voeten is die pauze ook wel welkom," klinkt het bij Els en haar collega Wieske. De leerlingen knikken instemmend. "We leggen hier elke maandag nogal wat kilometers af, hoor."

Even uitblazen en van gedachten wisselen.

Nikita ontloopt zich tot een voldeerde pannenkoekenbakster.

Juf Els kijkt erop toe dat alle bewoners koffie krijgen.

Els en Wieske overlopen wat er nog allemaal moet gebeuren voor de middagpauze en verdelen de overgebleven taken. Ze bekijken ook hoe ze de namiddagtaken kunnen verdelen. Nikita en Daphne geven te kennen dat ze graag pannenkoeken willen bakken, Emily wil graag de bingoton bedienen. Tussendoor polsen de leerkrachten hoe de ochtend is verlopen en of er vragen zijn. En hup, daar zwermen de leerlingen alweer uit over de vierde verdieping.

● Focus op werkervaring

De leerlingen die we vandaag in de weer zien, zitten in het vierde jaar van de opleiding logistiek assistent. Ze komen elke maandag een volledige dag naar De Spoele. Om de veertien dagen komen ze ook een halve dag op donderdag. In mei hebben ze bijkomend een stage van vijftien dagen. "Meestal is dat in een woonzorgcentrum in de buurt van hun woonplaats," merkt Els op. "Het grootste verschil voor de leerlingen, is dat er dan geen leerkracht meer in de buurt is. Ze

krijgen op de werkvloer begeleiding van een mentor, maar die begeleiding is minder intensief dan hier. Zij moeten dan laten zien wat ze dit schooljaar hebben bijgeleerd. In het vijfde jaar hebben de leerlingen twee stageperiodes van drie weken, in het zesde jaar lopen ze zes weken stage in een woonzorgcentrum of ziekenhuis."

Waar kunnen de afgestudeerde leerlingen aan de slag? Els: "De meesten vinden werk in een woonzorgcentrum of ziekenhuis. Sommigen als logistiek assistent, anderen als poetshulp. Om de overgang van school naar werk vlotter te laten verlopen, biedt onze school ook ABO aan. ABO staat voor 'alternierende beroepsopleiding'. De cursisten krijgen de gelegenheid om over een volledig schooljaar werkervaring op te doen in dezelfde zorgvoorziening waar er eventueel kans is op tewerkstelling. Ze gaan twee dagen per week naar school, de andere drie dagen zijn ze in de zorgvoorziening."

Emily krijgt aan de bingoton assistentie van juf Niske.

Dankzij de hulp van de leerlingen raken de bingokaarten stilaan gevuld.

Ook Babbete houdt van het contact met de bewoners.

● **Wekelijkse evaluatie**

Tussen de middag glippen we even weg uit De Spoele om de benen te strekken. Bij onze terugkeer komt de geur van vers gebakken pannenkoeken ons al in de lift tegemoet. Vrijwilligster Rita legt aan Nikita en Daphne uit hoeveel deeg ze moeten gebruiken en wanneer ze de pannenkoeken mogen omdraaien. “We krijgen elke week een evaluatie,” vertelt Nikita. “Daarin staat wat we goed deden, wat onze werkpunten zijn en of ons tempo oké is. Dat moedigt aan. Ik leer er ook veel nuttige dingen uit.”

“De pannenkoeken vallen in de smaak,” roept Els. “Laat de rest maar komen!” Nikita en Daphne blijven bij de bakplaat, hun zes medeleerlingen helpen de bewoners bij het eten. Ze helpen alleen bij mensen die geen slikproblemen hebben. Wat als er zich toch een moeilijke situatie voordoet? “Dan vraag ik meteen hulp,” zegt Babbete.

Na het pannenkoekenfestijn volgt een spelletje bingo. Hoofdverpleegkundige Martine komt even een kijkje nemen. Ze is eindverantwoordelijke voor de stagebegeleidingen in De Spoele. Martine is vol lof over de stagiairs en hun leerkrachten. “Als de leerlingen hier zijn, kunnen we onze logistiek assistenten van de vierde verdieping inzetten op een andere verdieping. Daar kunnen onze eigen medewerkers dan iets extra's doen voor de bewoners, bijvoorbeeld eens wat langer dan gewoonlijk met de haarverzorging bezig zijn.”

De logistiek assistenten in opleiding zijn niet alleen een grote hulp voor het personeel van het woonzorgcentrum, ze betekenen ook veel voor de bewoners. Martine: “Ik zie de bewoners genieten van de jeugdige spontaneïteit van de leerlingen. De school koos als naam voor het project ‘Ouderen en jeugd, dat doet deugd’. Ik zou het niet beter kunnen verwoorden.”